

9.0 Asedau

Rheoli adeiladau - Gweithrediadau bob dydd (1)

Trosolwg

1. Cyflwyniad
2. Hygyrchedd
3. Iechyd a Diogelwch
4. Diogelwch tân
5. Yr Amgylchedd a Chynaliadwyedd
6. Rhagor o wybodaeth

Cyflwyniad

Mae'r daflen wybodaeth hon wedi'i dylunio i roi trosolwg o'r prif bethau y bydd angen i reolwyr adeiladau cymunedol eu hystyried mewn perthynas â rhedeg eu hadeilad(au) bob dydd.

Yn benodol, mae'r wybodaeth yn ymdrin â'r canlynol:

- Hygyrchedd
- Iechyd a Diogelwch
- Diogelwch Tân
- Yr amgylchedd a chynaliadwyedd

Bydd rhai o'r materion hyn yn gymwys i bob mudiad yn gyffredinol, ond bydd eraill yn amrywio yn ôl y gwasanaethau a'r gweithgareddau penodol sy'n cael eu darparu.

Llun: Ystafell wag gyda chadeiriau lliwgar.

Noder, mai diben yr wybodaeth a ddarperir yma yw rhoi trosolwg. Dylai bwrdd ymddiriedolwyr/cyfarwyddwyr eich mudiad bob amser ystyried eu goblygiadau fel y'u nodwyd yn nogfen llywodraethu eu mudiad, ac os nad ydych yn siŵr o unrhyw beth, dylech ofyn am gyngor y cyrff perthnasol a/ neu weithwyr cymwys proffesiynol, yn enwedig pan nodir risgiau. Nodir ychydig o ffynonellau allweddol i gael rhagor o wybodaeth mwy manwl ar ddiwedd y daflen wybodaeth hon.

Hygyrchedd

Mae cynllunio ar gyfer 'mynediad cynhwysol' at adeiladau cymunedol yn rhan greiddiol o rôl rheolwr adeiladau cymunedol – wedi'r cwbl, diben adeiladau cymunedol yn eu hanfod yw bod yn hygyrch i bawb yn eu cymuned. Fodd bynnag, wrth ystyried hygyrchedd, dylid edrych y tu hwnt i'r mynediad ffisegol at adeilad, a chwmpasu'r ffordd y caiff eich adeilad ei reoli a sut caiff eich staff a gwirfoddolwyr eu hyfforddi hefyd.

Llun: Rhywun yn defnyddio ystafell ymolchi hygyrch

Mae **Deddf Gwahaniaethu ar sail Anabledd (DDA) 1995**, sydd bellach yn rhan o **Ddeddf Cydraddoldeb (2010)**, yn ei gwneud hi'n anghyfreithlon i unrhyw un wahaniaethu yn erbyn unigolyn ar sail ei anabledd. O dan y Ddeddf, mae gan bwyllgorau rheoli sy'n gyfrifol am adeiladau cymunedol ddyletswydd gyfreithiol i wneud 'addasiadau rhesymol' i'w hadeilad(au) er mwyn sicrhau nad yw rhywun anabl yn cael ei drin yn llai ffafriol na rhywun arall.

Archwiliadau Mynediad

Byddai'n syniad da i reolwyr adeiladau sydd eisiau cydymffurfio â'r Ddeddf gynnal 'Archwiliad Mynediad' fel cam cyntaf. Gall cynnal archwiliad llawn fod yn broses gymhleth sy'n cymryd amser – byddai'n well gadael y broses hon i rywun proffesiynol sydd â'r wybodaeth a'r profiad gofynnol.

Fodd bynnag, nid yw hynny'n golygu na allwch ddechrau edrych ar rai o'r problemau allweddol mwy amlwg sy'n gymharol hawdd i'w datrys tra eich bod yn aros i archwiliad llawn gael ei gynnal. Mae digonedd o lenyddiaeth a chanllawiau ar gael ar sut i fynd ati, a darperir rhai cyfeiriadau at arferion gorau ar ddiwedd y Daflen Wybodaeth hon.

Pan fydd eich mudiad yn adolygu (archwilio) hygrychedd y gwasanaethau rydych chi'n eu darparu, bydd angen i chi ystyried sut mae eich adeilad yn gweithio o ran pethau fel:

Materion hygrychedd ffisegol:

- Cyrraedd a pharcio. Y dirwedd a dodrefn stryd. Llwybrau at y fynedfa.
- Stepiau, rampiau a newidiadau eraill i lefel y tir. Arwynebau. Mynedfeydd a throthwyon.
- Cyfleusterau derbynfa a chynteddau. Gosodiad a hwylustod symud o gwmpas y tu mewn.
- Liffitiau, grisiau, rampiau a newidiadau eraill i lefel y tir.
- Drysau mewnol. Arwynebau mewnol.
- Arwyddion a dod o hyd iddo.
- Dodrefn.
- Gwasanaethau a chyfleusterau.
- Toiledau, ystafelloedd newid ac ati
- Gwresogi, golau, awyru ac aerdymheru. Acwsteg.
- Cyfarpar a gweithdrefnau brys. Allanfeydd a mannau llochesau.
- Cynnal a chadw.

Materion hygrychedd ehangach:

- Diwallu anghenion aelodau staff ag anableddau.
- Gwasanaeth cwsmeriaid er mwyn sicrhau bod eich staff yn croesawu pobl ac yn gymwynasgar.
- Sicrhau bod holl bolisiau eraill eich mudiad yn mynd i'r afael â hygrychedd.
- Hyrwyddo a marchnata eich gwasanaeth a chyfleuster cymunedol mewn modd cynhwysol sydd wedi'i ddylunio i fod yn addas i bawb.
- Mae cynnwys hygrychedd yn ystyriaeth allweddol wrth wneud penderfyniadau prynu.
- Darparu'r holl wybodaeth ar fformatau hygrych yn ôl yr angen a sicrhau bod digon o wybodaeth ar gael i bobl nad ydynt wedi ymweld â'r lle eto.

Pan fyddwch wedi cynnal archwiliad, neu o leiaf adolygiad, o hygrychedd eich adeilad gan ystyried yr uchod, mae'n siŵr y byddwch wedi nodi nifer fawr o broblemau a champau gweithredu y gallwch chi eu cymryd i roi sylw iddynt. Mae'n bosibl na fydd eich mudiad yn gallu cyflawni'r holl gamau gweithredu ar unwaith, ond dylech allu dangos bod gennych chi gynllun eglur ar waith gydag amserlenni er mwyn bodloni ysbryd y Ddeddf.

Hefyd, bydd asesu pa mor bell y byddwch chi'n mynd i wneud '[addasiadau rhesymol](#)' yn benderfyniad y bydd angen i chi ei wneud drosoch chi'ch hun. Mae amrywiaeth o gyrff cyllido a fydd yn fodlon ystyried yr addasiadau drytach sydd angen i chi eu gwneud, ac mae consesiynau TAW ar gael hefyd ar nwyddau a gwasanaethau a gyflenwir i elusen at ddibenion gwella'r mynediad i bobl ag anableddau.

Prosiectau i godi estyniadau ac adeiladau newydd

Os yw eich mudiad yn gobeithio ymestyn eich adeilad(au) cymunedol neu ddatblygu cyfleuster cymunedol newydd, bydd ystyried hygrychedd hefyd yn syrthio o dan gylch gwaith Rhan M y Rheoliadau Adeiladu, sy'n gofyn i adeiladau fod yn '[ddiogel ac yn gyfleus o fewn rheswm ar gyfer pobl anabl](#)' o ran y mynediad ffisegol i'r adeilad, y tu mewn i'r adeilad ac o ran defnyddio ei gyfleusterau.

Iechyd a Diogelwch

Mae gan reolwyr adeiladu ddyletswydd gyfreithiol i gydymffurfio â darpariaethau dau ddarn pwysig o ddeddfwriaeth: y **Ddeddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith a'r Rheoliadau Rheoli Sylweddau Peryglus i Iechyd**.

Y Ddeddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith

Bydd y **Ddeddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith** yn gymwys i'ch adeilad cymunedol hyd yn oed os nad oes gennych chi staff cyflogedig, oherwydd mae hefyd yn ymwneud â phobl eraill sy'n defnyddio adeilad a chyfarpar mudiad, gan gynnwys aelodau o'r cyhoedd, gwirfoddolwyr ac aelodau pwyllgor. Mae'r Rheoliadau o dan y Ddeddf yn ymdrin â saith maes:

- Rheoli iechyd a diogelwch
- Iechyd, diogelwch a llesiant yn y gweithle
- Sgriniau arddangos ([er enghraifft, sgriniau cyfrifiaduron](#))
- Cyfarpar diogelu personol
- Darparu a defnyddio cyfarpar gwaith
- Codi a chario
- Rhagofalon tân

Mae'r Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch (HSE) yn cynhyrchu amrywiaeth eang o wybodaeth sy'n ymwneud â'ch cyfrifoldebau o dan y **Ddeddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith**, a dylech gyfeirio at eu llenyddiaeth i gael trosolwg mwy cynhwysfawr nad yw'n bosibl yma. Wedi dweud hynny, isod ceir crynodeb byr o rai o'r prif ddarpariaethau a fydd yn berthnasol i reolwyr adeiladau cymunedol:

- Dylech gynnal ymarferiad '[asesu risg](#)'. Mae'r HSE wedi cynhyrchu taflen wybodaeth, '[Rhestr Wirio Iechyd a Diogelwch ar gyfer Neuaddau Pentref a Chymunedol](#)' (Saesneg yn unig), sy'n darparu man dechrau gwych ar gyfer hyn.
- Dylid adolygu'r trefniadau ar gyfer iechyd a diogelwch yn rheolaidd a nodi'n ysgrifenedig os oes gennych chi bum cyflogai neu ragor.
- Dylai fod gennych weithdrefnau priodol ar waith hefyd os bydd argyfwng – gan gynnwys darpariaeth ar gyfer pobl anabl yn ogystal â phobl nad ydynt yn anabl.
- Rhaid cadw eich adeilad cymunedol a'i gyfarpar mewn cyflwr da.
- Rhaid i'r awyru fod yn effeithiol ac addas a rhaid cadw tymheredd rhesymol (yn y mwyafrif o achosion, mae hyn yn golygu tymheredd o 16°C o leiaf, a rhaid cael thermomedr ar y safle.

- Rhaid i'r golau fod yn addas ac yn ddigonol — gyda golau naturiol lle bynnag y bo'n bosibl.
- Rhaid cadw eich safle'n lân, ac ni ddylid gadael i sbwriel Gronni.
- Rhaid i'ch staff a'ch gwirfoddolwyr allu mynd a dod o'u desgau a symud o amgylch eu hystafelloedd gwaith yn hawdd ac yn ddiogel. Rhaid i unrhyw orsaf waith (e.e. [desg](#), [cadair](#), [cyfrifiadur](#)) fod yn addas i'r defnyddiwr a'i waith.
- Rhaid i'r lloriau fod yn addas ac yn ddiogel; rhaid cael canllawiau ar risiau (os na fyddant yn achosi rhwystr). Rhaid cymryd camau i atal unrhyw un rhag cael ei anafu gan wrthrych sy'n cwmpo a rhaid nodi unrhyw ardaloedd peryglus yn glir.
- Rhaid gallu agor a chau ffenestri, ffenestri to ac awyrywyr a'u glanhau yn ddiogel ac yn hawdd.
- Ni ddylai cerddwyr fod mewn perygl oherwydd cerbydau.
- Rhaid cael toiledau addas sydd wedi'u hawyru a'u goleu'n ddigonol.
- Rhaid darparu dŵr yfed hygrych a chwpanau a chael arwyddion clir ar eu cyfer.
- Lle y bo'n briodol, rhaid darparu **cyfarpar a dillad diogelu personol (PPE)** ar gyfer staff a gwirfoddolwyr er mwyn eu diogelu rhag risgiau iechyd a diogelwch, a rhaid i gyflogwyr gymryd camau rhesymol i sicrhau bod y cyfarpar a'r dillad yn cael eu defnyddio.
- Rhaid i gyfarpar gwaith fod yn briodol ar gyfer ei ddiben a'i gadw mewn cyflwr da. Rhaid cadw cofnod cynnal a chadw llawn a rhaid rhoi hyfforddiant llawn i ddefnyddwyr a'u rheolwyr.
- Dylai cyflogwyr, lle bynnag y bo'n bosibl, osgoi'r angen i staff godi a chario pethau a allai achosi anaf.

Cymorth Cyntaf

Fel rheolwr adeilad cymunedol, mae'n ofyniad cyfreithiol arnoch i gael rhyw fath o ddarpariaeth cymorth cyntaf, ond gall lefel y ddarpariaeth honno amrywio'n fawr. Felly, cynghorir chi i gael o leiaf un (dau yn ddelfrydol) o swyddogion cymorth cyntaf cymwys yn yr adeilad (neu o leiaf rhai ar alwad) lle'n bosibl.

Rhaid i focsys cymorth cyntaf gynnwys eitemau y mae swyddog cymorth cyntaf wedi'i hyfforddi i'w defnyddio yn unig, ac ni ddylent gynnwys unrhyw feddyginiaeth ([er enghraifft, aspirin neu baracetamol](#)). Gwnewch yn siŵr fod gan rywun gyfrifoldeb dros sicrhau bod stoc yn y bocs cymorth cyntaf (cadwch restr ar y bocs sy'n nodi beth ddylai gynnwys).

Cofiwch

Sicrhewch fod yr holl ddefnyddwyr yn gwybod ble y cedwir y bocs cymorth cyntaf ac, os oes yna swyddogion cymorth cyntaf cymwys, pwy ydynt a sut i gysylltu â nhw.

Y Rheoliadau Rheoli Sylweddau Peryglus i Iechyd (COSHH)

Mae'r Rheoliadau'n gosod dyletswydd ar reolwyr adeiladau cymunedol i asesu a oes unrhyw sylweddau peryglus neu risgiau yn y gweithle ac, os felly, i ymdrin â nhw'n ddiogel. Rhaid i chi sicrhau nad oes unrhyw un yn dod i gysylltiad ag unrhyw sylweddau peryglus sy'n bresennol ar eich safle neu, os nad yw hyn yn bosibl, bod y cysylltiad yn cael ei reoli.

Diogelwch tân

Ymdrinnir â diogelwch tân mewn adeiladau cymunedol yng **Ngorchymyn Diogelwch Tân 2005**.

O dan y Gorchymyn, pwyllgor rheoli eich adeilad(au) sy'n gyfrifol am gynnal ei asesiad risg diogelwch tân ei hun, a gallai eich Gwasanaeth Tân ac Achub lleol wirio hwn a'ch safle er mwyn sicrhau eich bod yn cydymffurfio.

Mae angen i'r asesiad risg gael ei gynnal gan un neu ragor o 'Unigolion Cymwys' fel y'u penodir gan eich 'Unigolyn Cyfrifol' – a'r pwyllgor rheoli fydd hwn ar gyfer adeilad cymunedol.

Ar ddiwedd y Daflen Wybodaeth hon, cyfeirir at ganllaw manwl ar gyfer pobl cymwys ar gynnal Asesiad Risg Diogelwch Tân ar gyfer eich adeilad.

Llun: Pibelli dŵr lliwgar

Wedyn, mae angen i'r unigolyn/unigolion cymwys a benodir wneud y canlynol:

- Sicrhau bod yr adeilad a'r cyfarpar a chyfarpar diogelu rhag tân angenrheidiol yn cael eu cadw mewn cyflwr effeithlon ac yn gweithio'n iawn ac, os bydd angen, yn cael eu trwsio gan rywun cymwys ac yn unol ag unrhyw gyfarwyddiadau gan y gwneuthurwyr
- Gwneud yn siŵr bod yr holl bwyllgor yn cael eu hymgyngori a'u hysbysu ynghylch materion sy'n ymwneud â diogelwch tân, yn benodol; darparu cyfarwyddiadau priodol ar sut i ddefnyddio'r cyfarpar, sicrhau bod y pwyllgor yn ymwybodol o unrhyw risgiau a nodwyd a'r camau a gymerwyd i leihau'r risg, sicrhau bod y pwyllgor yn ymwybodol o unrhyw gynigion ar gyfer gwella rhagofalon tân, presenoldeb sylweddau peryglus a'r risg i ddefnyddwyr ar y safle, y system gytunedig ar gyfer cysylltu â'r gwasanaethau brys a gadael yr adeilad os oes angen, sicrhau bod y pwyllgor yn cydweithio gyda'i gilydd i gadw'r adeilad yn ddiogel rhag tân a'i effeithiau a pheidio â gwneud unrhyw beth sy'n rhoi eu hunain, pobl eraill neu'r adeilad mewn perygl.

Dylai pobl sy'n llogi'r safle gael cyfarwyddiadau ar y gweithdrefnau tân a sut i ddefnyddio'r cyfarpar. Mae gan **Y Pwyllgor Rheoli** gyfrifoldeb dros sicrhau bod llogwyr yn ymwybodol o'r gweithdrefnau hyn a'u bod yn penodi rhywun i fod yn gyfrifol am hyn yn y digwyddiad. Mae'n arfer da i gynnwys hyn yn eich **Cytundeb Llogi** a sicrhau bod y llogwyr yn llofnodi copi ohono ac yn ei ddychwelyd at y pwyllgor.

Yr amgylchedd a chynaliadwyedd

Gall gwneud gwelliannau i berfformiad amgylcheddol y gwasanaethau a'r cyfleusterau rydych chi'n eu cynnig yn eich adeiladau cymunedol nid yn unig helpu i leihau eich ôl-troed amgylcheddol, ac felly effaith eich mudiad ar yr amgylchedd, ond gall hefyd arbed arian i'ch mudiad – llawer o arian mewn rhai amgylchiadau.

Os nad ydych eisoes wedi dechrau mynd ati i wneud hyn, yna'r peth cyntaf i'w wneud yw cynnal '[Gwiriad Iechyd Cynaliadwyedd](#)' - adolygiad syml o'ch sefyllfa bresennol o ran amrediad o ffactorau sy'n ymwneud â'r amgylchedd a chynaliadwyedd. Gallai fod yn ddefnyddiol gofyn am gymorth gweithiwr proffesiynol i wneud hyn, ond bydd y rhan fwyaf o'r problemau y byddwch chi'n ymdrin â nhw dim ond yn gofyn am synnwyr cyffredin, felly ni fydd angen gwybodaeth arbenigol bob amser.

Gweler wedi'u rhestru isod y prif bethau y dylech edrych arnynt gyda'ch gilydd, ynghyd â rhai awgrymiadau defnyddiol ar sut i fwrw ati:

- **Defnydd o ynni** – Dewch i ddeall faint o ynni rydych chi'n ei ddefnyddio drwy ddarllen eich mesuryddion yn rheolaidd neu gael mesuryddion deallus wedi'u gosod. Edrychwch ar batrymau'r defnydd o ynni (bob dydd/ wythnos/tymor) a nodwch lle gellid gwneud arbedion. Gosodwch reoliadau ynni a defnyddiwch nhw'n gyson – thermostatau ystafell a/neu falfiau thermostat ar reiddiaduron. Ewch ati i raglennu amserau gwresogi ar eich boeler a gosodwch dymheredd eich dŵr poeth ar 60°C (dim mwy, dim llai). Newidiwch hen osodiadau golau ac offer eraill sy'n defnyddio ynni am fodolau newydd sy'n arbed ynni. Uwchlaw popeth, anogwch eich holl staff, gwirfoddolwyr a chwsmeriaid i '[leihau a diffodd](#)'.
- **Ffynonellau o ynni adnewyddadwy** - gallai fod potensial ar gyfer creu ynni adnewyddadwy ar y safle ar raddfa fechan, e.e. [solar thermol neu baneli solar ffotofoltaig gyda lle i gadw batri, neu o bosibl cynnwys boeler biomas](#). Argymhellir, fodd bynnag, fod asesiad dichonoldeb manwl yn cael ei gomisiynu sy'n cynnwys: arfarniad o'r safle a'r cyfleoedd posibl, asesiad o dechnolegau penodol, dadansoddiad ariannol ar gyfer pob technoleg hyfyw sy'n seiliedig ar amcangyfrifon cost cyfalaf ac arbedion posibl. Gallai gwasanaeth Ynni Lleol Llywodraeth Cymru fod yn fan dechrau da.

- **Defnydd o ddŵr** – Darllenwch eich mesurydd dŵr yn rheolaidd a gwirio'ch system am ollyngiadau. Ystyriwch osod dyfeisiau arbed dŵr ar dapiau dŵr, toiledau, troethfeydd, cawodydd ac ati. Ceisiwch annog eich holl staff, gwirfoddolwyr a chwsmeriaid i '**arbed dŵr**' lle bynnag y gallant. Dylech gyfarwyddo'ch hun â ble mae eich draeniau'n llifo allan ac atal unrhyw un rhag taflu unrhyw beth i lawr y sinc neu'r draen a allai fod yn niweidiol/gwenwynig.
- **Gwastraff** – Cofiwch y tri peth hyn – '**Lleihau, Ailddefnyddio, Ailgylchu**' – wrth gyflawni pob un o'ch gweithgareddau a gwasanaethau. Yn y swyddfa, ceisiwch leihau gwastraff pan allwch chi drwy argraffu llai a mynd yn ddi-bapur lle bynnag y bo'n bosibl.
 - Pan fydd angen i chi argraffu dogfen, defnyddiwch y swyddogaeth argraffu dwy ochr ar eich argraffydd ac ailddefnyddiwch hen bapur lle'n bosibl.
 - Ewch ati i gael gwared â'r defnydd o blastigau untro.
 - Pan fydd gwastraff, gwnewch yn siŵr bod gan eich staff, gwirfoddolwyr a chwsmeriaid gyfle i'w ailgylchu drwy ddarparu biniau i'w wahanu.
 - Trefnwch fod eich holl wastraff ailgylchu a '**bin du**' yn cael ei waredu gan gludydd gwastraff trwyddedig. Sicrhewch fod unrhyw wastraff peryglus posibl, e.e. **batris wedi'u defnyddio, tiwbiau fflworolau, hen baent, yn cael ei waredu ar wahân ac yn unol â'r canllawiau a ddarparwyd gan eich cludydd gwastraff trwyddedig.**
- **Prynu eitemau** - Rhowch bolisi '**prynu gwyrdd**' ar waith ar gyfer yr holl nwyddau swyddfa a brynir a phrynwch bapur wedi'i ailgylchu. Os oes gennych chi gaffi, prynwch gyflenwadau o siopau lleol a phrynwch fwydydd organig a masnach deg pan fyddan nhw ar gael. Amnewidiwch unrhyw gemegau cryf y gallech chi fod yn eu defnyddio ar hyn o bryd i lanhau am fersiynau sy'n fwy cyfeillgar i'r amgylchedd. Ceisiwch weithio tuag at sicrhau bod eich holl ddeunyddiau crai yn 100% naturiol ac yn dod o ffynonellau moesegol.
- **Teithio** – Os ydych chi'n rhedeg cerbydau '**cwmni**' o'ch adeiladau, gwnewch yn siŵr bod eich staff a'ch gwirfoddolwyr yn cynllunio llwybrau er mwyn osgoi teithiau diangen, ac anogwch nhw i yrru mewn modd sy'n arbed tanwydd (yn ogystal ag yn ddiogel!). Gwnewch wiriadau cynnal a chadw rheolaidd ar eich cerbydau – gan wneud gwiriad wythnosol hanfodol o bwysedd teiars. Anogwch staff, gwirfoddolwyr a chwsmeriaid i ddefnyddio trafndiaeth gyhoeddus, rhannu ceir, cerdded neu feicio yn ôl ac ymlaen i'ch adeilad pan fydd yn ymarferol i wneud hynny.

Yr unig ddeddfwriaeth arwyddocaol sydd angen i reolwyr adeiladu fod yn ymwybodol ohoni yw **Rheoliadau Gwastraff (Cymru a Lloegr) 2011**, y mae angen iddynt gydymffurfio â hi. Mae hon yn gofyn i bob mudiad sy'n cynhyrchu gwastraff sicrhau ei fod yn cael gwared ag ef drwy **Gludydd Gwastraff Trwyddedig** - gallai hwn olygu'r awdurdod lleol drwy ei wasanaeth '**gwastraff busnes**' neu gontractwr gwastraff preifat.

Mae cael rheolaeth dros yr holl bethau uchod yn hanfodol. Byddai'n syniad da i enwebu rhywun – aelod o staff neu wirfoddolwr – i fod yn '**Hyrwyddwr Gwyrdd**' i'r mudiad. Rhywun a fyddai'n gallu helpu i yrru'r '**gwelliant parhaus**' sydd wrth wraidd arfer da wrth reoli'r amgylchedd.

Os ydych chi eisiau mynd gam ymhellach wedi hyn, mae nifer o systemau rheoli amgylcheddol achrededig y gallech edrych arnynt, ond bydd eich camau mewnol eich hun yn ddigonol y rhan fwyaf o'r amser. Wedi dweud hynny, dylech sicrhau bod gan eich mudiad '**Bolisi Amgylchedd a Chynaliadwyedd**' sy'n nodi'r hyn rydych chi'n ei wneud i atal llygredd, lleihau eich effaith ar yr amgylchedd ac i gydymffurfio â'r rhwymedigaethau cyfreithiol.

Gall materion gwyrdd fod yn blatfform ar gyfer cysylltu â phobl hefyd. Mae pobl yn llawer fwy ymwybodol o'r materion y diwrnodau hyn ac, o ganlyniad, maen nhw'n llawer fwy tebygol o gymryd rhan mewn ymgyrch werdd wedi'i chynllunio'n dda – gallwch ddod o hyd i ddigonedd o syniadau da ar y rhyngwrdd os oes angen ysbrydoliaeth arnoch – felly ewch ati o ddifrif i arbed arian wrth achub y blaned!!

Rhagor o wybodaeth

Hygyrchedd

Pecyn Cymorth Y Ffordd Ymlaen (Saesneg yn unig)

Anabledd Cymru

www.disabilitywales.org/wp-content/uploads/2018/03/WAY-TO-GO-Toolkit-E-with-links.pdf

Adnoddau (Saesneg yn unig)

Anabledd Cymru

<http://www.disabilitywales.org/resources/>

Canllawiau ar y rheoliadau adeiladu: rhan M

Llywodraeth Cymru

<https://llyw.cymru/canllawiau-ar-y-rheoliadau-adeiladu-rhan-m-mynediad-i-adeiladau-defnydd-ohonynt>

Iechyd a Diogelwch

Rhestr wirio iechyd a diogelwch ar gyfer neuaddau pentref a chymuned (Saesneg yn unig)

Gweithrediaeth Iechyd a Diogelwch

<https://www.hse.gov.uk/voluntary/assets/docs/village-hall.pdf>

Asesiad Risg Enghreifftiol ar gyfer Neuadd Bentref (Saesneg yn unig)

Gweithrediaeth Iechyd a Diogelwch

<https://www.hse.gov.uk/risk/casestudies/pdf/villagehall.pdf>

Diogelwch tân

Asesiad Risg Diogelwch Tân: Mannau Ymgynnull Bach a Chanolig (Saesneg yn unig)

Llywodraeth y DU

<https://www.gov.uk/government/publications/fire-safety-risk-assessment-small-and-medium-places-of-assembly>

Rhagor o wybodaeth

Yr Amgylchedd a Chynaliadwyedd

Gwybodaeth ac Adnoddau (Saesneg yn unig)

Canolfan y Dechnoleg Amgen

<https://www.cat.org.uk/info-resources/>

Adnoddau (Saesneg yn unig)

Centre of Sustainable Energy

<https://www.cse.org.uk/resources>

Adnoddau (Saesneg yn unig)

Yr Ymddiriedolaeth Garbon

<https://www.carbontrust.com/resources>

Cydnabyddiaeth:

Mae rhywfaint o'r canllawiau uchod wedi'u tynnu a'u crynhoi i'w defnyddio o:
'Managing Your Community Building' gan Community Matters a Peter Hudson (2000)

Cefnogi Trydydd
Sector **Cymru**

Third Sector
Support **Wales**

Rhwydwaith o fudiadau cymorth i'r trydydd sector cyfan yng Nghymru yw Cefnogi Trydydd Sector Cymru.

Ceir ynddo'r 19 corff cymorth lleol a rhanbarthol ledled Cymru, y Cyngorau Gwirfoddol Sirol, a'r corff cymorth cenedlaethol, Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru (CGGC).

Am ragor o wybodaeth cysylltwch â <https://thirdsectorsupport.wales/cy/cysylltu/>

Ymwadiad

Mae'r wybodaeth a ddarperir yn y daflen hon ar gyfer cyfarwyddyd yn unig. Nid yw'n amnewid am gyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled o ganlyniad i unrhyw un sy'n gweithredu neu'n gwrthod gweithredu arno.